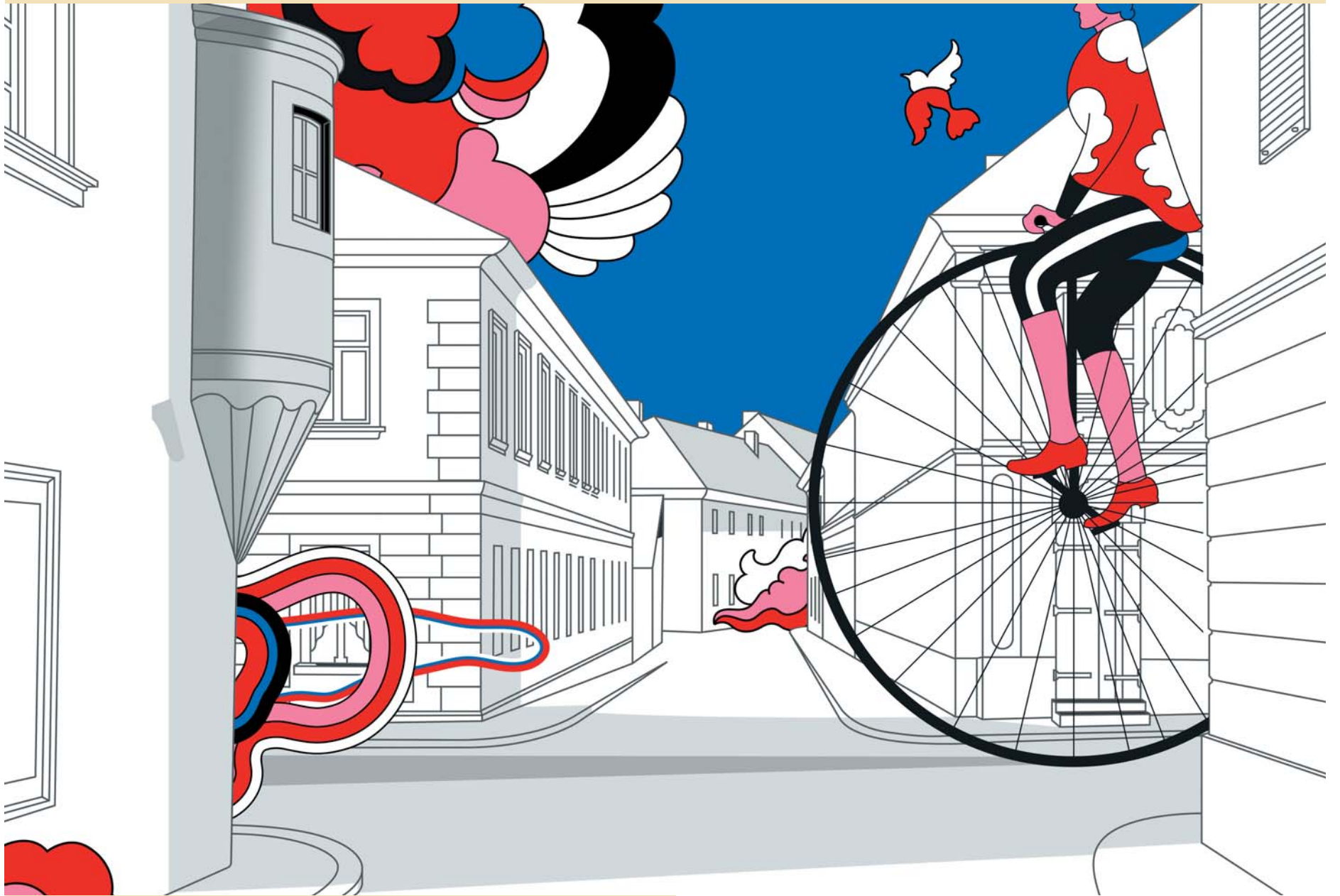

Danas

ISSN 1450-538X

16. Festival uličnih svirača Novi Sad, od 1. do 3. septembra

**ALEKSANDAR
CARIĆ CAR:
NOVA ENERGIJA
NA NOVOM MESTU**

REČ SELEKTORA

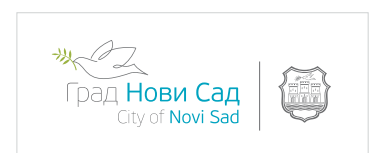
PRIJATELJI FESTIVALA

Konkurs za nastup domaćih umetnika na Festivalu realizovan je uz podršku mts

POKROVITELJI FESTIVALA

Budimo Gradić

FESTIVAL ULIČNIH SVIRAČA

Podgrađe Petrovaradinske tvrđave
1-3. septembar 2016.

SIMPOZIJUM O javnom prostoru

Regionalni simpozijum *Javni prostor u gradu – kultura korišćenja* biće održan u okviru Festivala uličnih svirača u Novom Sadu, 3. septembra od 10 do 18 sati na *Brod teatru* ukotvljenom na *Beogradskom keju*. Skup organizuje udruženje *Suburbium* iz *Petrovaradina*, a on će okupiti eminentne stručnjake različitih oblasti interesovanja za javni prostor iz regiona.

Učesnici simpozijuma, koji dolaze iz naučnih i drugih ustanova iz Zagreba, Rijeke, Ljubljane, Kotor, Sarajeva, Skoplja, Beograda i Novog Sada, uključujući se izlaganjima u nastojanje Festivala da doprinese razmeni iskustava u redefinišanju urbanog identiteta posredstvom organizovanja raznorodnih akcija, poput izvođačkih umetnosti u nepostojećim ili urušenim prostorima graditeljskog nasleđa. Ideja skupa je da se javni gradski prostor definiše na pravi način, kao i da se odgovori na pitanje da li *nevidljiva* gradićtejska baština može da postane vidljiva.

CINEMA CITY Bioskop u Podgrađu

Bioskop pod otvorenim nebom u jedinstvenoj atmosferi *Podgrađa Petrovaradinske tvrđave* biće posebna poslastica ovogodišnjeg Festivala uličnih svirača. Posetioci Festivala imaće prvi put priliku da pogledaju neke od hitova internacionalnog filmskog festivala Cinema City, koji se tradicionalno održava u Novom Sadu krajem juna.

Otvoreni bioskop biće smješten u blizini Barutane Josif u *Petrovaradinu*, neposredno nakon prolaska kroz *Beogradsku kapiju*, a pristup projekcijama je slobodan. Saradnja dve ugledne novosadske umetničke manifestacije, festivala Cinema City i Festivala uličnih svirača, počiva na sličnim nastojanjima da se kroz kulturne sadržaje revitalizuju delovi grada koji poseduju urbani duh, tradiciju i potencijal da budu bolje iskorišćeni u budućnosti.

PROJEKCIJE Dve večeri

PETAČ, 2. septembar: *Priča o stanovnicima* zida Andreja Boka i *Boje: Prvi pravi ženski zvuk* Branke Drašković od 21 sat; *Cinema Komunisto* Mile Turajlić od 23;

SUBOTA, 3. septembar: *Kod kuće* Nenada Mikalačkog i *Moj znanat* Mladena Matičevića od 21; *Druga Linija* Nenada Miloševića od 23 sata.

ZANATSKA PIVA Osveženje na Festivalu

Specijalna zanatska piva četiri domaće pivare naći će se u ponudi osveženja za posetioce ovogodišnjeg Festivala uličnih svirača u petrovaradinskom *Podgrađu*. Ponuda pića će tako, pored bezalkoholnih napitaka, uključiti i jedinstvenu ponudu domaćih brendova *Razbeerbriga*, *Kabinet*, *Zebrew* i *Tron*. Standovi sa ponu-

Izbor iz programa

NE PROPUSTITE

Señor Marküsen, Španija
Izuzetna, mundijalistička priča u romantični Gradić stiže iz Barcelone. Senjor Markusen je višegodišnja vođa atrakcija čuvenog Gaudijevog parka Guelja, a njegov znak raspoznavanja su dugačke drvene dugaljke australijskih Aboridžina – dideridu.

Jeno Lisztes, Mađarska
Cimbalon kao tradicionalan mađarski narodni instrument zvučno je ugrađen u gotovo svaku izvornu melodiju ovog naroda. A kad se nađe u rukama velikog majstora muzike, magija prelazi lokalne okvire i osvaja nove prostore, prvenstveno džez. Listeš je najbolji svetski cimbalonista, a njegova muzika ukrasila je holivudski hit *Serlok Holms: Igra senki* u režiji Gaja Ričija.

Miki Solus, Hrvatska
Jedna od vodećih regionalnih muzičkih senzacija od trenutka kad se u etru prvi put zavrote njegov megahit *Hipster*. Ovaj zagrebački otkaćenjaka je naostren da se prikaže u pravom svetlu, uz repersko-pevačke bravure i virtuoznost talentovanog pijaniste i harmonikaša. Kantautor koji je rekao *ne gitari*, šansonjer sa harmonikom, vanbračno dete Dr Drea i Šopena ima šesti album *Rep na harmonici* i najnoviji megahit *Zlatan Ibrahimović*. Kako to propustiti?

Plastic Trees, Novi Sad
Alternativni rok u najboljem izdanju u *Podgrađu* stiže sa novosadskih bulevara i spreman je da se zauvek useli u srca posetilaca Festivala. *Plastic Trees*, veoma su mladi i beskraino talentovani, što se jako dobro čuje u njihovoj muzici. Njihov debi album *More Songs About Her* odisa širinom, smirenošću i lirizmom, u duhu izvornog rokenrola, amerikanke i alter-kulture uopšte.

Mouse N'Monkeyz, Rumunija
Kvartet iz Bukurešta za svoju muziku tvrdi da je *voćna salata*, jer obuhvata po malo od svega: fank, džez, hip-hop, indirok i elektroniku. Oni neguju i dozu neizvesnosti, budući da su tri momka i jedna devojka konstantno maskirani u satirične prikaze koje stilizuju bića iz naziva grupe. Šta se to kuva na *anderground* sceni iza nekadašnje *gvozdene zavese*, saznaćemo uskoro.

Frame Orchestra, Novi Sad
Akustična petorka okupljena je oko autora Lazara Novkova, čije kompozicije i izvodi sa velikim entuzijazmom i uspehom. Klavir, harmonika, violina, virtuosna gitara, kontrabas i perkusije u njihovim rukama imaju moć da dnevno sivilo oboje u pastelne tonove moderne klasične muzike, kabareja i post-džeza, a ulice i trgovali Gradića prosto vapse za takvim romantičnim umetnicima.

Ovo je festival za publiku i sa njom: Aleksandar Carić Car na Uličnim sviračima

ALEKSANDAR CARIĆ CAR: NOVA ENERGIJA NA NOVOM MESTU

REČ SELEKTORA

Razgovarala: Tamara Kopestinskić

Selektor Festivala uličnih svirača za inostrani program, Aleksandar Carić Car (1964), deo je tima ovog Festivala skoro od njegovog nastanka. Rođeni Novosađanin, pripadao je 80-ih, tada mladoj i veoma perspektivnoj grupi novosadskih pesnika. U čuvenoj ediciji *Prva knjiga IK Matice srpske* objavio je prvu zbirku pesama *Osnivanje gradova* (1987), a godinu dana pre je za svoju poeziju dobio i nagradu *Pečat varoši sremskokarlovčke*. Tih godina, Carić je objavljivao poeziju, kao i prevode pesama sa engleskog jezika, koji je studirao na *FI-lozofskom fakultetu*, po brojnim književnim časopisima. Već tada je isticao da „svoje tekstove koristi kao povod i osnovu za muzičke i scenske projekte, te tako i poeziju shvata kao deo jedne šire umetničke ideje“. U celoj toj ekipi mladih pesnika (Oto Horvat, Boris Kulenov, Laslo Blašković, Stojan Janković, Saša Radonjić...), Carić se isticao svojim radom u više medija: muzika, fotografija, performans... a bili su čuveni i njegovi muzički projekti sa grupom *Cirko della primavera* u *Katoličkoj porti*, kao i performansi *Pravljenje muzike* u čuvenoj *Đurđevačkoj školi* Dare Zličić, kad je sam pravio frule pred publikom i kasnije muzicirao na njima. Tokom 1991. odlazi iz Novog Sada u Italiju gde se bavio uličnim pozorištem. Tokom dvadeset godina učestvovao je na festivalima širom Evrope. Poslednjih godina živi na relaciji Portugal – Italija gde su njegovi muzički projekti inkluzivnog karaktera, izuzetno posećeni. Više od dve hiljade ljudi na trgu u *Feiri*, u Portugalu sluša rezultate njegovog rada...

Dobro poznavajući evropsku scenu uličnih svirača, Carić već više od deceniju Novosađanima dovodi, u okviru inostranog programa Festivala uličnih svirača, ono najbolje što postoji danas u svetu i ta činjenica je sigurno bila jedna od presudnih da ovaj Festival bude prepoznatljiv na mapi sličnih festivala.

Koliko je njemu ovogodišnji Festival bio izazov da izabere najbolji program kad su u pitanju inostrani izvođači, otkriva za *Danas*.

Nakon 15 godina uspešne organizacije Festivala uličnih svirača u samom centru Novog Sada, ove godine on se seli u Podgrađe Petrovaradinske tvrđave. Plan je da se oživi Gradić?

– Festival uličnih svirača uvek je bio eksperiment i izazov. Mislim da smo ovim potezom nešto pokrenuli i nadam se da će ljudi to prepoznati. Pozvane su mnoge asocijacije, udruženja, ljudi koji žive, rade i vezani su za Petrova-

radin i Gradić, da učestvuju. Oživljavanje Gradića nije da živi samo od 1. do 3. septembra, festival nije cirkus koji dođe i kad odlazi podigne svoju šatru i ostane prašina. On je nešto što treba da živi cele godine. Ta saradnja sa ljudima iz Gradića postoji već godinu dana i jako je bitan element ovogodišnjeg festivala. Ima mnogo ljudi i sa druge strane *Beogradske kapije*. Svi koji žive sa druge strane reke, koji godinama prelaze most Dužičnih svirača i vraćaju se kući preko tog mosta, sada to ne moraju da čine, novosadska publika će sada ići do njih.

Koliko je vama kao rođenom Novosađaninu inspirativno otkrivanje Gradića?

– To je neki grad koji je koliko stvaran, toliko i imaginaran za mene, pošto od kako sam se rodio, govori se da će se on obnoviti i da je to mesto na kojem će cvetati kulturni život. Festival uličnih svirača već postoji, i zašto onda mi kao građani i umetnici ne bi pomogli i oživeli Gradić ovim preseljenjem? Hajde da uložimo snagu i to što imamo kao potencijal oživimo.

Da li se premeštanjem u Gradić vraćate izvornim Uličnim sviračima?

– Gradić je idealna lokacija s obzirom da je Festival i bio u početku takav da su grupe stvarale bez velikih bina, ozvučenja, rasvete... Kao je publika vremenom rasla, tako je rastao i festival. Kad je počinjao, *Zmaj Jovina* je izgledala potpuno drugačije i bilo je potrebno da neko svira na toj ulici da bi ona oživela. Danas centar grada živi svaki dan, a mi se selimo u Gradić da oživimo i njega, i samim tim se vraćamo počecima.

Kako koncipirate program Festivala?

– Lično mislim da je formula za jedan dobar festival u tome da bude od svega po malo. Treba da bude izuzetno dobrih internacionalnih grupa koje su visokog kvaliteta, ali zašto ne i nepoznati mladi muzičar iz Novog Sada ili iz nekog sela, uopšte nije bitno. Ako je dobar, njegovo mesto je tu, na tom festivalu, i možda baš tim treba da se nađe uz tu čuvenu grupu istog dana. Publika i izvođači se mešaju i

upoznaju. Po meni je to neki izvorni duh uličnih festivala uopšte. Petnaest godina ovog festivala jeste velika vrednost. Ali ta vrednost se sastoji od tih momenata koji se žive u sadašnjem vremenu, svake godine. Ovo je festival za i sa publikom. Publika je deo radionica, deo predstava, gde se određeni elementi postavljuju u javni prostor i svako reaguje na svoj način i stvara se neka druga vrsta energije koja pre toga nije postojala na tom mestu.

Vi ste bili dugi niz godina ulični svirač u Italiji, učestvovali ste i sami kao umetnik na brojnim evropskim festivalima. Ko su, po vama, ulični svirači?

– To su potpuno različiti tipovi ljudi koji sviraju i glume, imaju performansi, rade nešto na otvorenom prostoru. Živeo sam od toga jako dugo i tih godina kad sam počinjao u Italiji, je bilo u modi. Svi su tražili ulične svirače i ulično pozorište. Vremenom se to razvijalo i menjalo. Danas ljudi putuju i rade predstave koje su na visokom nivou i nema nikakve razlike između one u pozorištu i ove na ulici. One sada imaju isti umetnički kvalitet. Uvek sam voleo tu direktnu komunikaciju, da vidim šta se dešava ovde i sada, i zato volim muziku jer je ona neposredna, a na ulici je još neposrednija. U isto vreme je kreativno i nemilosrdno, jer ako se u tom momentu publici pred vama ne sviđa to što vi radite, ona će otići. Nema te snage koja će je zadržati.

Kad nastupate na ulici, da li imate ideju ili plan nastupa, ili vas vodi momentum?

– To zavisi od toga kakva ste osoba. Meni je improvizacija uvek bila osnovni princip da mogu da pratim ono što se dešava ispred mene. Kad sam radio kao čovek orkestar, isključivo sam improvizovao i cela poenta je bila u komunikaciji sa ljudima koji su ispred mene. To su bile predstave u pokretu gde je muzika jedan element, sam pokret, izraz lica, reči... dopunjavaju muziku. Obično muzičar vrlo retko dodiruje publiku. Ovdje, kad je neko od vas na dva metra, vrlo je lako da mu date ruku, da ga dotaknete iz Sale po glavi, to je ta druga vrsta komunikacije. Taj dijalog sa publikom je nešto što je meni kao umetniku bitno.

Vi ste ranije bili i pesnik. Da li ste odustali od pisanja?

– Ne verujem da ću ikad odustati od pisanja. Meni je samo bilo u jednom momentu teško jer više nisam živeo u mojoj zemlji i ta neposrednost komunikacije mi je nedostajala. Dok sam pisao poeziju i dok sam živeo u Novom Sadu, možda je važnije od tog pisanja bilo čitanje, javno predstavljanje te poezije. Često sam svirao uz to i onda bi se tu stvorila ta neposredna komunikacija gde sam mogao da vidim reakcije, gde sam mogao da dam energiju ljudima i da živim od neke povratne sprege koja se stvarala u tom momentu.

ALEKSANDAR CARIĆ CAR: NOVA ENERGIJA NA NOVOM MESTU

Nastavak sa III strane

Radite na mnogim projektima osim Uličnih svirača?

– Moj sadašnji posao koji radim u Portugalu je jedan veliki projekat koji je i socijalnog i obrazovnog karaktera. Istovremeno radim sa više grupa – od osnovne škole do staračkih domova, od ometenih u razvoju do profesionalnih muzičara, ljudi najrazličitijih uzrasta i muzičkog obrazovanja. Potom ih spajam u jedan veliki orkestar koji ima od 100 do 150 ljudi, i tada radimo koncerte za publiku. Vrlo često su ti koncerti u javnom prostoru. Besplatni su i često imamo i do 2.000 posmatrača. Tako da je to moje dugogodišnje traganje za autentičnošću i neposrednom komunikacijom tu negde našlo svoj vrhunski izraz. To je ozbiljan rad da bi se sa tim ljudima, gde više od polovine ne zna da svira, napravilo nešto što je ipak vrhunska muzika i što komunicira sa publikom, sa ljudima koji nisu u tom orkestru. Moje istraživanje ide u smeru kako da muziku iskoristim na najbolji način za ljudsku komunikaciju.

Šta je za vas ulična umetnost?

– Postoji predrasuda da je ulična umetnost neka vrsta zabave i da treba uvek da bude vesela, da je idealni ulični umetnik klovn ili žongler, neka vrsta zabavljača. Ali to uopšte nije tako, na ulici može sve da se radi, sve zavisi od konteksta, od momenta, i kako neku stvar predložite publici. Stvarno sam radio svašta u svojoj karijeri, i na Festivalu uličnih svirača smo isto tako eksperimentisali sa muzikom za koju su ljudi mislili da ne pripada ulici. Predrasuda je i da određena muzika neće biti razumljiva ljudima na ulici. Svaka vrsta muzike i umetnosti jeste i za ulicu. Od samog početka festival je takav, uvek je bio jako raznovrstan i uvek smo išli protiv tog stereotipa jednostavnog uličnog muzičara kojeg ljudi očekuju. Mi pomeramo taj koncept.

Koliko je, zapravo, promena lokacije odredila program ovogodišnjeg festivala?

– Apsolutno je odredila promenu programa. Festival je rastao sa brojem posetilaca i u jednom momentu smo imali velike bine, ozvučenja i rasvetu da bi ljudi mogli sve to da čuju i vide. Sad se vraćamo početku. Upravo u Gradiću može svirati jedan čovek ili grupa u uskoj ulici i da to lepo zvuči. Stvaranje programa jednog festivala jeste neko umetničko delo. Način da se odredi šta će se dešavati na festivalu narednih dana, to jeste umetnost. Ne radi se samo o menadžerskom odnosu. Mora da bude i strasti i žara da se ulaže u neki višak energije. Mislim da cela ekipa radi iz tih pobuda pošto drugačije i ne može.

Očekujemo prilično kvalitetan program s obzirom na vaše iskustvo i kriterijume. Kako birate izvođače?

– Većina su to grupe koje sam već viđao na drugim značajnim festivalima. Pošto sam i sam svirao i učestvovao na hiljadu načina na raznim festivalima, imao sam prilike da vidim šta kako radi. Postoje stvari u koje se zaljubite na prvi pogled i šta bi bio lepši san nego da to dovedete u svoj rodni grad. Postoji taj emotivni kriterijum, ali isto tako nešto mora biti jako dobro, na visokom umetničkom nivou, i mora jasno komunicirati sa publikom.

Vi ste prvenstveno umetnik, te nas zanima da li ćete učestvovati na festivalu?

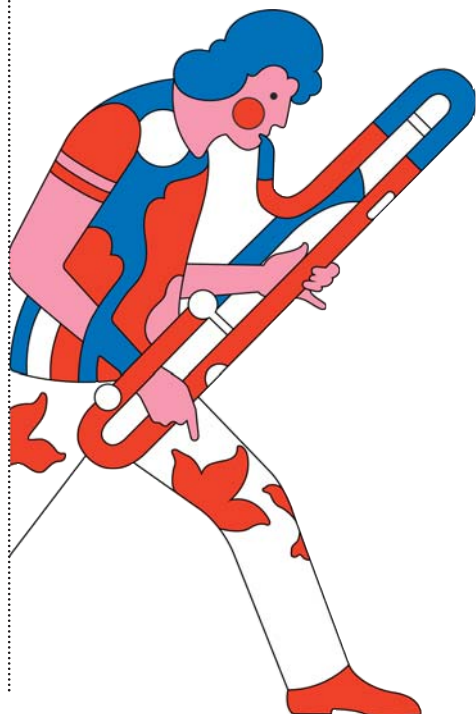
– Kao što su se Hičok i Tarantino pojavljivali u svojim filmovima, tako i ja sviram pet minuta na festivalu (smeh). Ove godine ću svirati na balkonu u Štrosmajerovoj, to je jedna tradicija festivala, uvek smo otvarali balkone u Zmaj Jovinoj. U Gradiću nema toliko balkona da bi to mogli da uradimo, ali taj jedan lep balkon postoji i meni je pripala čast da tamo sviram ove godine.

FUS program 2016.

ČETVRTAK, 1. septembar

19.00-19.30: Uvod od Trga slobode do Bulevara Mihajla Pupina;
19.30-20.00: Okupljanje na raskrsnici Bulevara Mihajla Pupina i Ulice Modene;
20.00-21.00: Festivalska povorka do Podgrađa;
KAPIJA – 21.00: Moon Hooch; 22.15: Sava Miletić kvartet;
ŠTROSMAJEROVA 2 – 21.00: Fratelli Marelli; 22.15: Brendan O'Reilly;
ŠTROSMAJEROVA 1 – 21.30: Señor Marküsen;
BEOGRADSKA 2 – 22.00: Djukebox;
KUĆA BANA JELAČIĆA – 18.00-01.00: Kuver, stalna postavka;
BROD TEATAR – 20.00: Ciklus filmova Lica Gradića, film „Ne spuštaj roletne“
PEŠAČKI PROLAZ BEOGRADSKO KAPIJE DESNO – Tokom trajanja Festivala: Manifest, stalna postavka.

PETAK, 2. septembra

18.00-19.30: Šetnja kroz Podgrađe „Čujte i počujte!“, početak Beogradske ulice kod mosta;
KAPIJA – 20.00: Frame Orchestra; 21.00: La Sed Gitana; 22.00: Deep Steady; 23.00: The Rebel Bras; 00.00: Fratelli Marelli;
RAMPIN PUT – 18.30: Katarina i Ljubica trio; 19.30: Triangle trio; 20.30: Fratelli Marelli; 21.30: Telo kao instrument; 22.00: Moon Hooch, panel; 22.15: Moon Hooch, koncert; 23.30: Harp Explosion;
BEOGRADSKA 1 – 18.00: Knjige utisaka, stalna postavka;
BEOGRADSKA 2 – 18.00: Sutton Beres Culler, pokretna predstava; 18.30: Andrej Tomše; 20.00: Djukebox; 22.00: Andrej Tomše;
BEOGRADSKA 1 – 19.00: Aquarella Maris; 20.00: Duo Fantastico; 21.00: Groove, plesni performans; 21.30: Mina Momčilović, harfa; 22.30: Jenő Lisztes, cimbalon; 23.30: Đusi Kovač;
LISINSKOG – 19.30: Brendan O'Reilly; 20.15: Señor Marküsen; 21.15: Cigo Man; 22.00: VJ Suave;
BALKON – 19.00: Aleksandar Carić Zar;
BARUTANA JOSIF – 21.00: „Priča o stanovnicima zida“ i „Boje, prvi pravi ženski zvuk“, filmovi; 23.00: „Cinema Komunisto“, film;
VOJNO IGRALIŠTE – 19.30: Junebug Company; 20.00: Arlekin; 21.00: Život na visokoj nozi, cirkuska predstava; 22.30: Dualizam, performans; 23.00: Ručni rad ili tajna jednog pisma, pozorišna predstava;
KUĆA BANA JELAČIĆA – 18.00: Kuver, stalna postavka;
STEPENIŠTE PORED CRKVE SV. JURJA – 21.00: Interactive bubble wall;
BROD TEATAR – 18.00: Fratelli Marelli; 20.00: Andrej Tomše.

SUBOTA, 3. septembar

18.00-19.30: Šetnja kroz Podgrađe „Čujte i počujte!“, početak Beogradske ulice kod mosta;
KAPIJA – 19.00: Fratelli Marelli; 20.00: Andy Warhol Band; 21.00: Plastic Trees; 22.00: Ti; 23.30: Jam session;
RAMPIN PUT – 19.00: Hot club of Novi Sad; 20.00: Yupidu; 21.00: Telo kao instrument; 21.45: Milan Korać; 22.45: Miki Solus; 00.00: Mouse N'Monkeyz;
BEOGRADSKA 1 – 18.00-01.00: Knjige utisaka, stalna postavka;
BEOGRADSKA 2 – 18.00: Sutton Beres Culler, pokretna predstava; 18.30: Andrej Tomše; 19.00: Arlekin; 19.30: Kreativni pogon; 21.00: Djukebox; 22.00: Sodip + video podrška Mirko Vujnović;
ŠTROSMAJEROVA 2 – 19.00: Goran Miljković; 20.00: Aquarella Maris; 21.00: Dunavski Buzukije; 22.00: Fratelli Marelli; 23.00: Losing to You;
LISINSKOG – 19.30: Kim Tamara; 20.30: Bucket Guys; 21.00: Holandria; 22.15: Bucket Guys; 22.45: Cigo Man; 23.30: Bucket Guys;
BARUTANA JOSIF – 21.00: „Kod kuće“ i „Moj zanat“, filmovi; 23.00: „Druga linija“, film;
VOJNO IGRALIŠTE – 20.00: Junebug Company; 20.30: Burning stone, performans; 21.30: Lizistrata ili porazgovarajmo malo o ratu i miru, pozorišna predstava; 23.30: Talente Grande y tu Madre, pozorišna predstava; 00.30: Pozorište Promena, koncert;
KUĆA BANA JELAČIĆA – 18.00: Kuver, stalna postavka;
STEPENIŠTE PORED CRKVE SV. JURJA – 21.00: Interactive bubble wal;
BROD TEATAR – 10.00-12.00: „Umetnost u javnom prostoru“, simpozijum 1. deo; 16.00-18.00: „Umetnost u javnom prostoru“, 2. deo; 21.00: Arlekin.

